॥ ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಮ್ ॥

(ಮಂತ್ರಾಃಮೂಲಮಂತ್ರಾಶ್ಚ)

೧) ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಋಷಿಃ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ರಕ್ಷೋಹಾಽಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ ।
ಓಂ ರಕ್ಷೋಹಣಂ ವಾಜಿನಮಾಜಿಘರ್ಮಿ ಮಿತ್ರಂ ಪ್ರಥಿಷ್ಠಮುಪಯಾಮಿ ಶರ್ಮ । ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶಿಶಾನೋ ಅಗ್ನಿಃ... ನಕ್ತಮ್ । ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಓಂ ವಿಜ್ಯೋತಿಷಾ... ಮಹಿತ್ವಾ । ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ ॥ ಓಂ ಪ್ರಾದೇವೀರ್ಮಾಯಾಃ... ವಿನಿಕ್ಷೇ । ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ ॥ ಓಂ ಉತಸ್ವಾನಾಸೋ... ಹಂತವಾ ಉ । ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ॥ ಓಂ ಮದೇಚಿದಸ್ಯ... ಆದೇವೀಃ । ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ॥ ತ್ರಿಶೂಲಂ ಪರಶುಂ ಚೈವ ಕಪಾಲಂ ಡಮರುಂ ತಥಾ । ಬಿಭ್ರಾಣಮುಗ್ರವಪುಷಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಮ್ ॥ ದಂಷ್ಟ್ರಾಕರಾಲವಿಲಸತ್ ಭ್ರುಕುಟೀಕುಟಿಲಾನನಮ್ । ವಡವಾಗ್ನಿಸಮಾಕಾರಂ ದಹಂತಂ ಭುವನತ್ರಯಮ್ ॥ ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚಾದಿ ಭಕ್ಷಯಂತಂ ಮಹಾಪ್ರಭುಮ್ । ಏವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ರಕ್ಷೋಹಾಽಗ್ನಿಂ ಸಮಾಹಿತಃ ॥

ಮಮ ಸಮಸ್ತಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚಬಾಧಾನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಕುಬೇರ ತೇ ಮುಖಂ ರೌದ್ರಂ ನಂದಿನ್ನಾನಂದಮಾವಹ ।
ಜ್ವರಮೃತ್ಯುಭಯಂ ಘೋರಂ ವಿಷಂ ನಾಶಯ ಮೇ ಜ್ವರಮ್ ॥

ಯಾಶ್ಚೇದಮುಪ ಶೃಣ್ವಂತಿ ಯಾಶ್ಚ ದೂರಂ ಪರಾಗತಾಃ । ಇಹ ಸಂಗತ್ಯ ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಅಸ್ಮೈ ಸಂದತ್ತ ಭೇಷಜಮ್ ॥ ಮಾವೋ ರಿಷಿತ್ಖನಿತಾ ಯಸ್ಮೈ ಚಾಹಂ ಖನಾಮಿವಃ ।

ದ್ವಿಪಚ್ಚತುಷ್ಪದಸ್ಮಾಕಗ್ಂ ಸರ್ವಮಸ್ತ್ವನಾತುರಮ್ ॥ ಓಷಧಯಃ
ಸಂವದಂತೇ ಸೋಮೇನ ಸಹ ರಾಜ್ಞಾ । ಯಸ್ಮೈ ಕರೋತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತಗ್ಂ
ರಾಜನ್ಪಾರಯಾಮಸಿ ॥ ದಹಾಸಸ್ತೋ ರಕ್ಷಸಃ ಪಾಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ ದ್ರುಹೋ
ನಿದೋ ಮಿತ್ರಮಹೋ ಅವದ್ಯಾತ್ । ರಕ್ಷೋಹಣಂ ವಾಜನಮಾಜಿ
ಘರ್ಮಿ... ಪರಿಬಾಧೋ ಅದೇವೀಃ ॥

೨) ಕೃಣುಷ್ವ ಪಾಜಃ ಪ್ರಸಿತಿಂ ನ ಪೃಥ್ವೀಂ ಯಾಹಿ ರಾಜೇವಾಮವಾꣳ
ಇಭೇನ । ತೃಷ್ವೀಮನು ಪ್ರಸಿತಿಂ ದ್ರೂಣಾನೋಽಸ್ತಾಽಸಿ ವಿಧ್ಯ ರಕ್ಷಸಸ್ತ
ಪಿಷ್ಠೈಃ ॥ ೧ ॥ ತವ ಭ್ರಮಾಸ ಆಶುಯಾ ಪತಂತ್ಯನು ಸ್ಪೃಶ ಧೃಷತಾ
ಶೋಶುಚಾನಃ । ತಪೂꣳಷ್ಯಗ್ನೇ ಜುಹ್ವಾ ಪತಂಗಾನಸಂದಿತೋ ವಿ ಸೃಜ
ವಿಷ್ವಗುಲ್ಕಾಃ ॥ ೨ ॥ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಶೋ ವಿ ಸೃಜ ತೂರ್ಣಿತಮೋ ಭವಾ
ಪಾಯುರ್ವಿಶೋ ಅಸ್ಯಾ ಅದಬ್ಧಃ । ಯೋ ನೋ ದೂರೇ ಅಘಶꣳಸೋ(೧)
ಯೋ ಅಂತ್ಯಗ್ನೇ ಮಾಕಿಷ್ಟೇ ವ್ಯಥಿರಾದಧರ್ಷೀತ್ ॥ ೩ ॥ ಉದಗ್ನೇ
ತಿಷ್ಠ ಪ್ರತ್ಯಾಽಽತನುಷ್ವ ನ್ಯಮಿತ್ರಾꣳ ಓಷತಾತ್ತಿಗ್ಮಹೇತೇ । ಯೋ ನೋ
ಅರಾತಿꣳ ಸಮಿಧಾನ ಚಕ್ರೇ ನೀಚಾ ತಂ ಧಕ್ಷ್ಯತಸಂ ನ ಶುಷ್ಕಮ್ ॥ ೪ ॥
ಊರ್ಧ್ವೋ ಭವ ಪ್ರತಿ ವಿಧ್ಯಾಧ್ಯಸ್ಮದಾವಿಷ್ಕೃಣುಷ್ವ ದೈವ್ಯಾನ್ಯಗ್ನೇ ।
ಅವ ಸ್ಥಿರಾ ತನುಹಿ ಯಾತು ಜೂನಾಂ ಜಾಮಿಮಜಾಮಿಂ ಪ್ರ ಮೃಣೀಹಿ
ಶತ್ರೂನ್ ॥ ೫ ॥ ಸ ತೇ(೨) ಜಾನಾತಿ ಸುಮತಿಂ ಯವಿಷ್ಠ ಯ ಈವತೇ
ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಗಾತುಮೈರತ್ । ವಿಶ್ವಾನ್ಯಸ್ಮೈ ಸುದಿನಾನಿ ರಾಯೋ
ದ್ಯುಮ್ನಾನ್ಯರ್ಯೋ ವಿ ದುರೋ ಅಭಿದ್ಯೌತ್ ॥ ೬ ॥ ಸೇದಗ್ನೇ ಅಸ್ತು
ಸುಭಗಸ್ಸುದಾನುರ್ಯಸ್ತ್ವಾ ನಿತ್ಯೇನ ಹವಿಷಾಯ ಉಕ್ಥೈಃ । ಪಿಪ್ರೀಷತಿ
ಸ್ವ ಆಯುಷಿ ದುರೋಣೇ ವಿಶ್ವೇದಸ್ಮೈ ಸುದಿನಾ ಸಾಸದಿಷ್ಟಿಃ ॥ ೭ ॥

ಅರ್ಚಾಮಿ ತೇ ಸುಮತಿಂ ಘೋಷ್ಯರ್ವಾಕ್ಸಂ ತೇ ವಾವಾತಾ
ಜರತಾ(೩)ಮಿಯಂ ಗೀಃ । ಸ್ವಶ್ವಾಸ್ತ್ವಾ ಸುರಥಾ ಮರ್ಜಯೇ ಮಾಸ್ಮೇ
ಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಧಾರಯೇರನು ದ್ಯೂನ್ ॥ ೮ ॥ ಇಹ ತ್ವಾ ಭೂರ್ಯಾಚರೇದುಪ
ತ್ಮನ್ದೋಷಾವಸ್ತರ್ದೀದಿವಾಂ॰ಸಮನು ದ್ಯೂನ್ । ಕ್ರೀಡಂತಸ್ತ್ವಾ ಸುಮನಸಃ
ಸಪೇಮಾಭಿ ದ್ಯುಮ್ನಾ ತಸ್ಥಿವಾಂ॰ಸೋ ಜನಾನಾಮ್ ॥ ೯ ॥ ಯಸ್ತ್ವಾ
ಸ್ವಶ್ವಃ ಸುಹಿರಣ್ಯೋ ಅಗ್ನ ಉಪಯಾತಿ ವಸುಮತಾ ರಥೇನ । ತಸ್ಯ
ತ್ರಾತಾ ಭವಸಿ ತಸ್ಯ ಸಖಾ ಯಸ್ತ ಆತಿಥ್ಯಮಾನುಷಗ್ಜುಜೋಷತ್ ॥ ೧೦ ॥
ಮಹೋ ರುಜಾಮಿ(೪) ಬಂಧುತಾ ವಚೋಭಿಸ್ತನ್ಮಾ ಪಿತುರ್ಗೋತ
ಮಾದನ್ವಿಯಾಯ । ತ್ವಂ ನೋ ಅಸ್ಯ ವಚಸಶ್ಚಿಕಿದ್ಧಿ ಹೋತರ್ಯವಿಷ್ಠ
ಸುಕ್ರತೋ ದಮೂನಾಃ ॥ ೧೧ ॥ ಅಸ್ವಪ್ನಜಸ್ತರಣಯಸ್ಸುಶೇವಾ
ಅತಂದ್ರಾಸೋಽವೃಕಾ ಅಶ್ರಮಿಷ್ಠಾಃ । ತೇ ಪಾಯವಃ ಸಧ್ರಿಯಂಚೋ
ನಿಷದ್ಯಾಽಗ್ನೇ ತವ ನಃ ಪಾಂತ್ವಮೂರ ॥ ೧೨ ॥ ಯೇ ಪಾಯವೋ
ಮಾಮತೇಯಂ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಪಶ್ಯಂತೋ ಅಂಧಂ ದುರಿತಾದರಕ್ಷನ್ ।
ರರಕ್ಷ ತಾನ್ತ್ಸುಕೃತೋ ವಿಶ್ವವೇದಾದಿಪ್ಸಂತ ಇದ್ರಿಪವೋ ನಾ
ಹ(೫)ದೇಭುಃ ॥ ೧೩ ॥ ತ್ವಯಾ ವಯಂ॰ಸಧನ್ಯಸ್ತ್ವೋತಾಸ್ತವ ಪ್ರಣೀತ್ಯ
ಶ್ಯಾಮ ವಾಜಾನ್ । ಉಭಾ ಶಂ॰ಸಾ ಸೂದಯ ಸತ್ಯತಾತೇಽನುಷ್ಠುಯಾ
ಕೃಣುಹ್ಯ ಹ್ರಯಾಣ ॥ ೧೪ ॥ ಅಯಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾ ವಿಧೇಮ
ಪ್ರತಿ ಸ್ತೋಮಂ॰ ಶಸ್ಯಮಾನಂ ಗೃಭಾಯ । ದಹಾಶಸೋ ರಕ್ಷಸಃ
ಪಾಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ದ್ರುಹೋ ನಿದೋ ಮಿತ್ರಮಹೋ ಅವದ್ಯಾತ್ ॥ ೧೫ ॥
ರಕ್ಷೋಹಣಂ ವಾಜಿನಮಾಽಽಜಿಘರ್ಮಿ ಮಿತ್ರಂ ಪ್ರಥಿಷ್ಠಮುಪ ಯಾಮಿ
ಶರ್ಮ । ಶಿಶಾನೋ ಅಗ್ನಿಃ ಕ್ರತುಭಿಃ ಸಮಿದ್ಧಸ್ಸ ನೋ ದಿವಾ(೬) ಸ

ರಿಷಃ ಪಾತು ನಕ್ತಮ್ ॥ ೧೬ ॥ ವಿ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಬೃಹತಾ ಭಾತ್ಯಗ್ನಿರಾವಿರ್ವಿಶ್ವಾನಿ ಕೃಣುತೇ ಮಹಿತ್ವಾ । ಪ್ರಾದೇವೀರ್ಮಾಯಾಸ್ಸಹತೇ ದುರೇವಾಶ್ಶಿಶೀತೇ ಶೃಂಗೇ ರಕ್ಷಸೇ ವಿನಿಕ್ಷೇ ॥ ೧೭ ॥ ಉತ ಸ್ವಾನಾಸೋ ದಿವಿ ಷಂತ್ವಗ್ನೇಸ್ತಿಗ್ಮಾಯುಧಾ ರಕ್ಷಸೇ ಹಂತವಾ ಉ । ಮದೇ ಚಿದಸ್ಯ ಪ್ರರುಜಂತಿ ಭಾಮಾ ನ ವರಂ ತೇ ಪರಿಬಾಧೋ ಅದೇವೀಃ(೭) ॥ ೧೮ ॥

೩) ಯೇ ದೇವಾಃ ಪುರಃಸದೋಽಗ್ನಿನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಯೇ ದೇವಾ ದಕ್ಷಿಣಸದೋ ಯಮನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇ ನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಯೇ ದೇವಾಃ ಪಶ್ಚಾಥ್ಸದಃ ಸವಿತೃನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇ ನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಯೇ ದೇವಾ ಉತ್ತರಸದೋ ವರುಣನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇ ನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಯೇ ದೇವಾ ಉಪರಿಷದೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇ ನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾಽಗ್ನಯೇ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ಯಮಾಯ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ಸವಿತ್ರೇ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ವರುಣಾಯ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ದುವಸ್ವತೇ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಯೇ ದೇವಾಃ ಪುರಸ್ಸದೋಽಗ್ನಿನೇತ್ರಾ ದಕ್ಷಿಣಸದೋ ಯಮನೇತ್ರಾಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಸದಸ್ಸವಿತೃನೇತ್ರಾ ಉತ್ತರಸದೋ ವರುಣನೇತ್ರಾ ಉಪರಿಷದೋ

ಬೃಹಸ್ಪತಿ ನೇತ್ರಾ ರಕ್ಷೋಹಣಸ್ತೇ ನಃ ಪಾಂತು ತೇ ನೋಽವಂತು ತೇಭ್ಯೋ(೧) ನಮಸ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಸಮೂಢಗ್ಂ ರಕ್ಷಸ್ಸಂದಗ್ಧಗ್ಂ ರಕ್ಷ ಇದಮಹಗ್ಂ ರಕ್ಷೋಽಭಿ ಸಂದಹಾಮ್ಯಗ್ನಯೇ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ಯಮಾಯ ಸವಿತ್ರೇ ವರುಣಾಯ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ದುವಸ್ವತೇ ರಕ್ಷೋಘ್ನೇ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಷ್ಟಿವಾಹೀ ರಥೋ ದಕ್ಷಿಣಾ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಗ್ಂ ರಕ್ಷಸೋವಧಂ ಜುಹೋಮಿ ಹತಗ್ಂ ರಕ್ಷೋಽವಧಿಷ್ಮ ರಕ್ಷೋಯದ್ವಸ್ತೇತದ್ದಕ್ಷಿಣಾ ॥ ೨ ॥

೪) ಮರೀಚಿಕಾಶ್ಯಪ ಋಷಿಃ । ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್‌ಛಂದಃ । ದುರ್ಗಾ ದೇವತಾ ।

ಓಂ [೫೫]ಜಾತವೇದಸೇ ಸುನವಾಮ ಸೋಮಮರಾತೀಯತೋ ನಿದಹಾತಿ ವೇದಃ । ಸ ನಃ ಪರ್ಷದತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ನಾವೇವ ಸಿಂಧುಂ ದುರಿತಾಽತ್ಯಗ್ನಿಃ ॥ ೧ ॥ ತಾಮಗ್ನಿವರ್ಣಾಂ ತಪಸಾ ಜ್ವಲಂತೀಂ ವೈರೋಚನೀಂ ಕರ್ಮಫಲೇಷು ಜುಷ್ಟಾಮ್ । ದುರ್ಗಾಂ ದೇವೀಂ ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಸುತರಸಿ ತರಸೇ ನಮಃ ॥ ೨ ॥ ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ಪಾರಯಾ ನವ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾನ್ ಥ್ಸ್ವಸ್ತಿಭಿರತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪೂಶ್ಚ

---

೫೫. ದೇವೀಸಂಬಂಧವಾದ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾಸೂಕ್ತದ ಬಳಕೆಯಿದ್ದು ಜಪ, ಪಾರಾಯಣ, ಪೂಜೆ, ಹೋಮಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಿಯೋಗವಿದೆ. ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ, ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಗೆ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಗೆ, ತ್ರಿಕಾಲಪೂಜೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಪ್ರಜ್ವಾಲನೆಗೆ, ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿದೆ. ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಏಳು ಮಂತ್ರಗಳಿದ್ದರೂ ದುರ್ಗಾಹೋಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಐದು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ನಿಸ್ತುತಿರೂಪವಾದ ಈ ಸೂಕ್ತದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳು ವೇದದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ದುರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಅಭೇದವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂಕಲಿಸಿದ ಈ ಸೂಕ್ತವು ಪೂರ್ಣರೂಪದಲ್ಲಿ ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಪೃಥ್ವೀ ಬಹುಲಾ ನ ಉರ್ವೀ ಭವಾ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಶಂ ಯೋಃ ॥ ೩ ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ ನೋ ದುರ್ಗಹಾ ಜಾತವೇದಸ್ಸಿಂಧುಂ ನ ನಾವಾ ದುರಿತಾಽತಿಪರ್‌ಷಿ । ಅಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವನ್ಮನಸಾ ಗೃಣಾನೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಬೋಧ್ಯವಿತಾ ತನೂನಾಮ್ ॥ ೪ ॥ ಪೃತನಾಜಿತꣳ ಸಹಮಾನಮುಗ್ರಮಗ್ನಿꣳ ಹುವೇಮ ಪರಮಾಥ್ಸಧಸ್ಥಾತ್ । ಸ ನಃ ಪರ್‌ಷದತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ಕ್ಷಾಮದ್ದೇವೋ ಅತಿದುರಿತಾಽತ್ಯಗ್ನಿಃ ॥ ೫ ॥ ಪ್ರತ್ನೋಷಿ ಕಮೀಡ್ಯೋ ಅಧ್ವರೇಷು ಸನಾಚ್ಚ ಹೋತಾ ನವ್ಯಶ್ಚ ಸತ್ಸಿ । ಸ್ವಾಂ ಚಾಗ್ನೇ ತನುವಂ ಪಿಪ್ರಯಸ್ವಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ಚ ಸೌಭಗಮಾಯಜಸ್ವ ॥ ೬ ॥ ಗೋಭಿರ್ಜುಷ್ಟಮಯುಜೋ ನಿಷಿಕ್ತಂ ತವೇಂದ್ರ ವಿಷ್ಣೋರನು ಸಂಚರೇಮ । ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠಮಭಿ ಸಂವಸಾನೋ ವೈಷ್ಣವೀಂ ಲೋಕ ಇಹ ಮಾದಯಂತಾಮ್ ॥ ೭ ॥

೫) ಭೂತೇಷ್ಟಕಾ ಉಪದಧಾತ್ಯತ್ರಾತ್ರ ವೈ ಮೃತ್ಯುರ್ಜಾಯತೇ ತತ್ರ ಏವೈನಮವಯಜತೇ ತಸ್ಮಾದಗ್ನಿಚಿತ್ಸರ್ವಮಾಯುರಿತಿ ಸರ್ವೇ ಹ್ಯಸ್ಯ ಮೃತ್ಯವೋಽವೇಷ್ಟಾಸ್ತಸ್ಮಾದಗ್ನಿಚಿನ್ನಾಭಿಚರಿತ ವೈ ಮೃತ್ಯಗೇನಮಭಿಚಾರ ಸ್ತೃಣುತೇ ಸೂಯತೇ ವಾ ಏಷ ಯೋಽಗ್ನಿಂ ಚಿನುತೇ ದೇವಸುವಾಮೇತಾನಿ ಹವೀಗ್‌ಂಷಿ ಭವಂತ್ಯೇತಾವಂತೋ ವೈ ದೇವಾನಾಗ್‌ಂ ಸವಾಸ್ತ ಏವಾ(೧) ಸ್ಮೈ ಸವಾತ್ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ॥

೬) ಸರ್ವೇಷು ವಾ ಏಷು ಲೋಕೇಷು ಮೃತ್ಯವೋಽನ್ವಾಯತ್ತಾಃ । ತೇಭ್ಯೋ ಯದಾಹುತೀರ್ನ ಜುಹುಯಾತ್ । ಲೋಕೇ ಲೋಕ ಏನಂ ಮೃತ್ಯುರ್ವಿಂದೇತ್ । ಮೃತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಹಾ ಮೃತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯಭಿಪೂರ್ವ

ವಾಹುತೀರ್ಜುಹೋತಿ । ಲೋಕಾಲ್ಲೋಕಾದೇವ ಮೃತ್ಯುಮವ ಯಜತೇ । ನೈನಲ್ಲೋಕೇಲೋಕೇ ಮೃತ್ಯುರ್ವಿಂದತಿ । ಯದಮುಷ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾಽಮುಷ್ಮೈ ಸ್ವಾಹೇತಿ ಜುಹ್ವತ್ಸಂ ಚಕ್ಷೀತ । ಬಹುಂ ಮೃತ್ಯುಮಮಿತ್ರಂ ಕುರ್ವೀತ । ಮೃತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯೇಕಸ್ಮಾ ಏವೈಕಾಂ ಜುಹುಯಾತ್ । ಏಕೋ ವಾ ಅಮುಷ್ಮಿಲ್ಲೋಕೇ ಮೃತ್ಯುಃ ॥ ೧ ॥ ಅಶನಯಾ ಮೃತ್ಯುರೇವ । ತಮೇವಾಮುಷ್ಮಿಲ್ಲೋಕೇಽವ ಯಜತೇ । ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯವಭೃಥ ಆಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ । ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ಮೇವಾವ ಯಜತೇ । ತದಾಹುಃ । ಯದ್ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ಪಾತ್ರ್ಯಾಥ । ಕಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞೇಽಪಿ ಕ್ರಿಯತ ಇತಿ । ಅಮೃತ್ಯುರ್ವಾ ಅನ್ಯೋ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾಯಾ ಇತ್ಯಾಹುಃ । ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ವಾವ ಮೃತ್ಯುರಿತಿ । ಯದ್ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯವಭೃಥ ಆಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ ॥ ೨ ॥ ಮೃತ್ಯುಮೇವಾಹುತ್ಯಾ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಪರಿಪಾಣಂ ಕೃತ್ವಾ । ಭ್ರೂಣಘ್ನೇ ಭೇಷಜಂ ಕರೋತಿ । ಏತಾಗ್ಂ ಹ ವೈ ಮುಂಡಿಭ ಔದನ್ಯವಃ । ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾಯೈ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಿಂ ವಿದಾಂಚಕಾರ । ಯೋ ಹಾಸ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಜಾಯಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗ್ಂ ಹಂತಿ । ಸರ್ವಸ್ಮೈ ತಸ್ಮೈ ಭೇಷಜಂ ಕರೋತಿ । ಜುಂಬಕಾಯ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯವಭೃಥ ಉತ್ತಮಾಮಾಹುತಿಂ ಜುಹೋತಿ । ವರುಣೋ ವೈ ಜುಂಬಕಃ । ಅಂತತ ಏವ ವರುಣಮವ ಯಜತೇ । ಖಲತೇರ್ವಿಕ್ಲಿಧಸ್ಯ ಶುಕ್ಲಸ್ಯ ಪಿಂಗಾಕ್ಷಸ್ಯ ಮೂರ್ಧಂ ಜುಹೋತಿ । ಏತದ್ವೈ ವರುಣಸ್ಯ ರೂಪಮ್ । ರೂಪೇಣೈವ ವರುಣಮವ ಯಜತೇ ॥ ೩ ॥

೭) ಚಕ್ಷುಷೋ ಹೇತೇ ಮನಸೋ ಹೇತೇ । ವಾಚೋ ಹೇತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಹೇತೇ । ಯೋ ಮಾಽಘಾಯುರಭಿದಾಸತಿ । ತಮಗ್ನೇ ಮೇನ್ಯಾ ಮೇ

ನಿಂ ಕೃಣು । ಯೋ ಮಾ ಚಕ್ಷುಷಾ ಯೋ ಮನಸಾ । ಯೋ ವಾಚಾ
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಽಘಾಯುರಭಿದಾಸತಿ । ತಯಾಽಗ್ನೇ ತ್ವಂ ಮೇನ್ಯಾ । ಅಮುಮಮೇ
ನಿಂ ಕೃಣು । ಯತ್ಕಿಂಚಾಸೌ ಮನಸಾ ಯಚ್ಚ ವಾಚಾ । ಯಜ್ಞೈರ್ಜುಹೋತಿ
ಯಜುಷಾ ಹವಿರ್ಭಿಃ ॥ ೧ ॥ ತನ್ಮೃತ್ಯುರ್ನಿರ್‌ಋತ್ಯಾ ಸಂವಿದಾನಃ ।
ಪುರಾದಿಷ್ಟಾದಾಹುತೀರಸ್ಯ ಹಂತು । ಯಾತುಧಾನಾ ನಿರ್‌ಋತಿರಾದು
ರಕ್ಷಃ । ತೇ ಅಸ್ಯ ಘ್ನಂತ್ವನೃತೇನ ಸತ್ಯಮ್ । ಇಂದ್ರೇಷಿತಾ ಆಜ್ಯಮಸ್ಯ
ಮಥ್ನಂತು । ಮಾ ತಥ್ಸಮೃದ್ಧಿ ಯದಸೌ ಕರೋತಿ । ಹನ್ಮಿ ತೇಽಹಂ
ಕೃತಗ್ಂ ಹವಿಃ । ಯೋ ಮೇ ಘೋರಮಚೀಕೃತಃ । ಅಪಾಂಚೌ ತ
ಉಭೌ ಬಾಹೂ । ಅಪ ನಹ್ಯಾಮ್ಯಾಸ್ಯಮ್ ॥ ೨ ॥ ಅಪ ನಹ್ಯಾಮಿ ತೇ
ಬಾಹೂ । ಅಪ ನಹ್ಯಾಮ್ಯಾಸ್ಯಮ್ । ಅಗ್ನೇರ್ದೇವಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ।
ಸರ್ವಂತೇಽವಧಿಷಂ ಕೃತಮ್ । ಪುರಾಽಮುಷ್ಯ ವಷಟ್ಕಾರಾತ್ ।
ಯಜ್ಞಂ ದೇವೇಷು ನಸ್ಕೃಧಿ । ಸ್ವಿಷ್ಟಮಸ್ಮಾಕಂ ಭೂಯಾತ್ ।
ಮಾಽಸ್ಮಾನ್ಪ್ರಾಪನ್ನರಾತಯಃ । ಅಂತಿದೂರೇ ಸತೋ ಅಗ್ನೇ । ಭ್ರಾತೃವ್ಯಸ್ಯಾ
ಭಿದಾಸತಃ ॥ ೩ ॥ ವಷಟ್ಕಾರೇಣ ವಜ್ರೇಣ । ಕೃತ್ಯಾಗ್ಂ ಹನ್ಮಿ
ಕೃತಾಮಹಮ್ । ಯೋ ಮಾ ನಕ್ತಂ ದಿವಾ ಸಾಯಮ್ । ಪ್ರಾತಶ್ಚಾಹ್ನೋ
ನಿಪೀಯತಿ । ಅದ್ಯಾ ತಮಿಂದ್ರವಜ್ರೇಣ । ಭ್ರಾತೃವ್ಯಂ ಪಾದಯಾಮಸಿ ॥

೮) ಕೃತ್ತಿಕಾ ನಕ್ಷತ್ರಮಗ್ನಿರ್ದೇವತಾಽಗ್ನೇ ರುಚಃ ಸ್ಥ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಧಾತುಃ
ಸೋಮಸ್ಯರ್ಚೇ ತ್ವಾ ರುಚೇ ತ್ವಾ ದ್ಯುತೇ ತ್ವಾ ಭಾಸೇ ತ್ವಾ ಜ್ಯೋತಿಷೇ
ತ್ವಾ ರೋಹಿಣೀ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ದೇವತಾ ಮೃಗಶೀರ್‌ಷಂ
ನಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ಸೋಮೋ ದೇವತಾಽಽರ್ದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ರುದ್ರೋ ದೇವತಾ

ಪುನರ್ವಸೂ ನಕ್ಷತ್ರಮದಿತಿರ್ದೇವತಾ ತಿಷ್ಯೋ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ರ್ದೇವತಾಽಽಶ್ರೇಷಾ ನಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ಸರ್ಪಾ ದೇವತಾ ಮಘಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪಿತರೋ ದೇವತಾ ಫಲ್ಗುನೀ ನಕ್ಷತ್ರಮ್ ॥ ೧ ॥ ಅರ್ಯಮಾ ದೇವತಾ ಫಲ್ಗುನೀ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಭಗೋ ದೇವತಾ ಹಸ್ತೋ ನಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ಸವಿತಾ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಾನಕ್ಷತ್ರಮಿಂದ್ರೋ ದೇವತಾ ಸ್ವಾತೀ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಾಯುರ್ದೇವತಾ ವಿಶಾಖೇ ನಕ್ಷತ್ರಮಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ದೇವತಾಽನೂರಾಧಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಮಿತ್ರೋ ದೇವತಾ ರೋಹಿಣೀ ನಕ್ಷತ್ರಮಿಂದ್ರೋ ದೇವತಾ ವಿಚೃತೌ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪಿತರೋ ದೇವತಾಽಷಾಢಾ ನಕ್ಷತ್ರಮಾಪೋ ದೇವತಾಽಷಾಢಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ದೇವತಾ ಶ್ರೋಣಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಿಷ್ಣುರ್ದೇವತಾ ಶ್ರವಿಷ್ಠಾ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಸವಃ ॥ ೨ ॥ ದೇವತಾ ಶತಭಿಷಙ್ನಕ್ಷತ್ರಮಿಂದ್ರೋ ದೇವತಾ ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಾ ನಕ್ಷತ್ರಮಜ ಏಕಪಾದ್ದೇವತಾ ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಾ ನಕ್ಷತ್ರಮಹಿರ್ಬುಧ್ನಿಯೋ ದೇವತಾ ರೇವತೀ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪೂಷಾ ದೇವತಾಽಶ್ವಯುಜೌ ನಕ್ಷತ್ರಮಶ್ವಿನೌ ದೇವತಾಽಪಭರಣೀರ್ನಕ್ಷತ್ರಂ ಯಮೋ ದೇವತಾ ಪೂರ್ಣಾ ಪಶ್ಚಾದ್ಯತ್ತೇ ದೇವಾ ಅದಧುಃ ॥ ೩ ॥

೯) ಮಧುಶ್ಚ ಮಾಧವಶ್ಚ ವಾಸಂತಿಕಾವೃತೂ ಶುಕ್ರಶ್ಚ ಶುಚಿಶ್ಚ ಗ್ರೈಷ್ಮಾವೃತೂ ನಭಶ್ಚ ನಭಸ್ಯಶ್ಚ ವಾರ್ಷಿಕಾವೃತೂ ಇಷಶ್ಚೋರ್ಜಶ್ಚ ಶಾರದಾವೃತೂ ಸಹಶ್ಚ ಸಹಸ್ಯಶ್ಚ ಹೈಮಂತಿಕಾವೃತೂ ತಪಶ್ಚ ತಪಸ್ಯಶ್ಚ ಶೈಶಿರಾವೃತೂ ಅಗ್ನೇರಂತಃ ಶ್ರೇಷೋಽಸಿ ಕಲ್ಪೇತಾಂ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಕಲ್ಪಂತಾಮಾಪ ಓಷಧೀಃ ಕಲ್ಪಂತಾಮಗ್ನಯಃ ಪೃಥಙ್ಮಮ ಜ್ಯೈಷ್ಠ್ಯಾಯ ಸವ್ರತಾಃ ॥

೧೦) ಸಮಿದ್ದಿಶಾಮಾಶಯಾನಃ ಸುವರ್ವಿನ್ಮಘೋರತೋ ಮಾಧವಃ ಷಾತ್ವಸ್ಮಾನ್ । ಅಗ್ನಿರ್ದೇವೋ ದುಷ್ಟರೀತುರದಾಭ್ಯ ಇದಂ ಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ರಕ್ಷತು ಷಾತ್ವಸ್ಮಾನ್ ॥ ರಥಂತರಗ್ಂ ಸಾಮಭಿಃ ಪಾತ್ವಸ್ಮಾನ್ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಸಾಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾ । ತ್ರಿವೃನ್ನೋ ವಿಷ್ಟಯಾ ಸ್ತೋಮೋ ಅಹ್ನಾಗ್ಂ ಸಮುದ್ರೋ ವಾತ ಇದಮೋಜಃ ಪಿಪರ್ತು । ಉಗ್ರಾದಿಶಾಮಭಿಭೂತಿರ್ವಯೋಧಾಃ ಶುಚಿಃ ಶುಕ್ರೇ ಅಹನ್ಯೋಜಸೀನಾ । ಇಂದ್ರಾಧಿಪತಿಃ ಪಿಪೃತಾದತೋ ನೋ ಮಹಿಕ್ಷತ್ರಂ ವಿಶ್ವತೋ ಧಾರಯೇದಮ್ ॥ ಬೃಹತ್ಸಾಮ ಕ್ಷತ್ರಭೃದ್ವೃದ್ಧ ವೃಷ್ಣಿಯಂ ತ್ರಿಷ್ಟುಭೌಜಃ ಶುಭಿತಮುಗ್ರ ವೀರಮ್ । ಇಂದ್ರಸ್ತೋಮೇನ ಪಂಚದಶೇನ ಮಧ್ಯಮಿದಂ ವಾತೇನ ಸಗರೇಣ ರಕ್ಷ ॥

೧೧) ವೈವಸ್ವತ ಋಷಿಃ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ । ಅಭಯಂಕರೇಂದ್ರೋ ದೇವತಾ ॥

ಯತ ಇಂದ್ರ ಭಯಾಮಹೇ । ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ತತೋ ನೋ ಅಭಯಂ ಕೃಧಿ । ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಮಘವಂಛಗ್ಧಿ ತವ ತನ್ನ ಊತಯೇ । ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ । ವಿ ದ್ವಿಷೋ ವಿಮೃಧೋ ಜಹಿ । ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ । ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ವಿಶಸ್ಪತಿರ್ವೃತ್ರಹಾ ವಿಮೃಧೋ ವಶೀ । ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ । ವೃಷೇಂದ್ರಃ ಪುರ ಏತು ನಃ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ಅಭಯಂಕರಃ । ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಮ್ ॥

ಅಭಯವರದಹಸ್ತಂ ದೇವದೇವಂ ಸುರೇಶಮ್ ।
ದನುಜಕುಲವಿನಾಶಂ ವಜ್ರಹಸ್ತಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಮ್ ॥
ವಿಬುಧವರಸಹಾಯಂ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ಹೋಮಕರ್ಮ
ಣ್ಯಖಿಲಭವವಿಭೂತ್ಯೈ ಚಿಂತಯೇದಂತಕಾಂತಮ್ ॥

ಆರೂಢೋ ವಾರಣೇಂದ್ರಂ ದಶಶತನಯನಃ ಶಾಡ್ವಲಃ ಕೋಮಲಾಂಗೋ
ವೀರ್ರೈರ್ವರ್ಣ್ಯಪ್ರತಾಪಃ ಪ್ರತಿಭಟದಹನಃ ಪ್ರಜ್ವಲದ್ವಜ್ರಪಾಣಿಃ ।
ದೋರ್ಭಿರ್ದಿವ್ಯಾಯುಧಾದ್ಯೈರ್ಬಹುಭಿರಭಿಮತೋ ದೇವಸೇನಾಧಿನಾಥೋ
ದತ್ವಾಭೀಷ್ಟಾನಿ ಶಶ್ವತ್ಪರಿಹೃತದುರಿತಂ ಪಾತು ವಿಶ್ವಂ ಮಹೇಂದ್ರಃ ॥ ಓಂ ಯತ
ಇಂದ್ರ ಭಯಾಮಹೇ ತತೋ ನೋ ಅಭಯಂ ಕೃಧಿ । ಮಘವಞ್ಛಗ್ಧಿ
ತವ ತನ್ನ ಊತಯೇ ವಿದ್ವಿಷೋ ವಿ ಮೃಧೋ ಜಹಿ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ
ವಿಶಸ್ಪತಿರ್ವೃತ್ರಹಾ ವಿಮೃಧೋ ವಶೀ । ವೃಷೇಂದ್ರಃ ಪುರ ಏತು ನಃ
ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ಅಭಯಂಕರಃ ॥

೧೨) ವಸಿಷ್ಠ ಋಷಿಃ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ತ್ರ್ಯಂಬಕರುದ್ರೋ ದೇವತಾ ।
ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ- ಹೃದಯಾಯ ನಮ । ಯಜಾಮಹೇ - ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಮ್- ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ । ಉರ್ವಾರುಕಮಿವ
ಬಂಧನಾತ್-ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ । ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯ - ನೇತ್ರತ್ರ
ಯಾಯ ವೌಷಟ್ । ಮಾಮೃತಾತ್ - ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ॥ ಧ್ಯಾನಮ್ ।

ಅಚ್ಛಂ ಸ್ವಚ್ಛಾರವಿಂದಸ್ಥಿತಮುಭಯಕರೇ ಸಂಸ್ಥಿತೌ ಪೂರ್ಣಕುಂಭೌ
ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ವೇದಾಕ್ಷಮಾಲೇ ನಿಜಕರಕಮಲಾಭ್ಯಾಂ ಘಟೌ ನಿತ್ಯಪೂರ್ಣೌ ।
ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ತೌ ಚ ಸ್ರವಂತೌ ಶಿರಸಿ ಶಶಿಕಲಾಂ ಚಾಮೃತೈಃ ಪ್ಲಾವಯಂತಂ
ದೇಹಂ ದೇವೋ ದಧಾನಃ ಪ್ರದಿಶತು ವಿಶದಾ ಕಲ್ಪಜಾಲಂ ಶ್ರಿಯಂ ನಃ ॥
ತ್ರ್ಯಂಬಕ ಮಹಾದೇವ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಶರಣಾಗತಮ್ । (ಕೃಪಯಾ ಶಿವ)
ಜನ್ಮ ಮೃತ್ಯುಜರಾರೋಗೈಃ ಪೀಡಿತಂ ಕರ್ಮಬಂಧನೈಃ ॥
(ತಾವತಸ್ತ್ವದ್ಗತಃ ಪ್ರಾಣ ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತೋಽಹಂ ಸದಾ ಮೃಢ ।
ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ದೇವೇಶಂ ಭಜೇ ಹೋಮೇ ತ್ರ್ಯಂಬಕಮ್ ॥)

ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಮ್ । ಉರ್ವಾರುಕಮಿವ ಬಂಧನಾನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯ ಮಾಮೃತಾತ್ ॥

೧೩) ಕಹೋಳ ಋಷಿಃ । ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । [೫೬]ಮಹಾಮೃತ್ಯುಂಜಯ ರುದ್ರೋ ದೇವತಾ ।

ಓಂ ಬೀಜಮ್ । ಜೂಂ ಶಕ್ತಿಃ । ಸಃ ಕೀಲಕಮ್ ।

ಮಮ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಪ್ರಸಾದಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ಸಾಂ – ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ ।

ಓಂ ಸೀಂ – ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಓಂ ಸೂಂ – ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ ।

ಓಂ ಸೈಂ – ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ ।

ಓಂ ಸೌಂ – ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ।

ಓಂ ಸಃ – ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ।

ಧ್ಯಾನಮ್–

ಸ್ಫುಟಿತನಳಿನಸಂಸ್ಥಂ ಮೌಳಿಬದ್ಧೇಂದುರೇಖಾ
ಗಲದಮೃತ ಜಲಾರ್ದ್ರಂ ಚಂದ್ರವಹ್ನ್ಯರ್ಕನೇತ್ರಮ್ ।
ಸ್ವಕರಕಲಿತಮುದ್ರಾಪಾಶವೇದಾಕ್ಷಮಾಲಂ
ಸ್ಫಟಿಕರಜತಮುಕ್ತಾಗೌರಮೀಶಂ ನಮಾಮಿ ॥
ಚಂದ್ರಾರ್ಕಾಗ್ನಿವಿಲೋಚನಂ ಸ್ಮಿತಮುಖಂ ಪದ್ಮದ್ವಯಾಂತಃ ಸ್ಥಿತಂ
ಮುದ್ರಾಪಾಶಮೃಗಾಕ್ಷಸೂತ್ರವಿಲಸತ್ಪಾಣಿಂ ಹಿಮಾಂಶುಪ್ರಭಮ್ ।
ಕೋಟೀರೇಂದುಗಳತ್ಸುಧಾಪ್ಲುತತನುಂ ಹಾರಾದಿ ಭೂಷೋಜ್ಜ್ವಲಂ
ಕಾಂತ್ಯಾ ವಿಶ್ವವಿಮೋಹನಂ ಪಶುಪತಿಂ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಂ ಭಾವಯೇ ॥

---

೫೬. ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಹೋಮದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆಹುತಿ ಕೊಡುವುದು ವಿಧಿ. ಪಾಪಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಹೋಮವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ರುದ್ರನಿಗೆ ಉದ್ದೇಶತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ರುದ್ರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಪದಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಿದೆ.

ಓಂ ಅಪೈತು ಮೃತ್ಯುರಮೃತಂ ನ ಆಗನ್ವೈವಸ್ವತೋ ನೋ ಅಭಯಂ
ಕೃಣೋತು । ಪರ್ಣಂ ವನಸ್ಪತೇರಿವಾಭಿನಶ್ಶೀಯತಾಗ್ಂ ರಯಿಸ್ಸಚತಾನ್ನಶ್ಶಚೀ
ಪತಿಃ ॥ ೧ ॥

ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋ ಅನುಪರೇಹಿ ಪಂಥಾಂ ಯಸ್ತೇ ಸ್ವ ಇತರೋ
ದೇವಯಾನಾತ್ । ಚಕ್ಷುಷ್ಮತೇ ಶೃಣ್ವತೇ ತೇ ಬ್ರವೀಮಿ ಮಾ ನಃ
ಪ್ರಜಾಗ್ಂ ರೀರಿಷೋ ಮೋತವೀರಾನ್ ॥ ೨ ॥

ವಾತಂ ಪ್ರಾಣಂ ಮನಸಾಽನ್ವಾರಭಾಮಹೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಯೋ ಭುವನಸ್ಯ
ಗೋಪಾಃ । ಸ ನೋ ಮೃತ್ಯೋಸ್ತ್ರಾಯತಾಂ ಪಾತ್ವಗ್ಂಹಸೋ ಜ್ಯೋಗ್ಜೀವಾ
ಜರಾಮಶೀಮಹಿ ॥ ೩ ॥

ಅಮುತ್ರ ಭೂಯಾದಧ ಯದ್ಯಮಸ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅಭಿಶಸ್ತೇರಮುಂಚಃ ।
ಪ್ರತ್ಯೌಹತಾಮಶ್ವಿನಾ ಮೃತ್ಯುಮಸ್ಮಾದ್ದೇವಾನಾಮಗ್ನೇ ಭಿಷಜಾ
ಶಚೀಭಿಃ ॥ ೪ ॥

ಶಲ್ಕೈರಗ್ನಿಮಿಂಧಾನ ಉಭೌ ಲೋಕೌ ಸನೇಮಹಮ್ । ಉಭಯೋ
ರ್ಲೋಕಯೋರ್‌ಋಧ್ವಾಽತಿ ಮೃತ್ಯುಂ ತರಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ ೫ ॥

ಯ ಆತ್ಮದಾ ಬಲದಾ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವ ಉಪಾಸತೇ ಪ್ರಶಿಷಂ ಯಸ್ಯ
ದೇವಾಃ । ಯಸ್ಯ ಛಾಯಾಽಮೃತಂ ಯಸ್ಯ ಮೃತ್ಯುಃ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ
ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ೬ ॥

ಹರಿಗ್ಂ ಹರಂತಮನುಯಂತಿ ದೇವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಂ ವೃಷಭಂ
ಮತೀನಾಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮ ಸರೂಪಮನುಮೇದಮಾಗಾದಯನಂ ಮಾ
ವಿವಧೀರ್ವಿಕ್ರಮಸ್ವ ॥ ೭ ॥

ಮಾ ಛಿದೋ ಮೃತ್ಯೋ ಮಾ ವಧೀರ್ಮಾ ಮೇ ಬಲಂ ವಿವೃಹೋ
ಮಾ ಪ್ರಮೋಷೀಃ । ಪ್ರಜಾಂ ಮಾ ಮೇ ರೀರಿಷ ಆಯುರುಗ್ರ ನೃಚಕ್ಷಸಂ
ತ್ವಾ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ೮ ॥

ಮಾ ನೋ ಮಹಾಂತಮುತ ಮಾ ನೋ ಅರ್ಭಕಂ ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಂತಮುತ
ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಿತಮ್ । ಮಾ ನೋ ವಧೀಃ ಪಿತರಂ ಮೋತ ಮಾತರಂ
ಪ್ರಿಯಾ ಮಾ ನಸ್ತನುವೋ ರುದ್ರ ರೀರಿಷಃ ॥ ೯ ॥

ಮಾ ನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾ ನ ಆಯುಷಿ ಮಾ ನೋ ಗೋಷು
ಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ । ವೀರಾನ್ಮಾ ನೋ ರುದ್ರ ಭಾಮಿತೋ
ವಧೀರ್ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ನಮಸಾ ವಿಧೇಮ ತೇ ॥ ೧೦ ॥

ಪ್ರಜಾಪತೇ ನ ತ್ವದೇತಾನ್ಯನ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಜಾತಾನಿ ಪರಿ ತಾ ಬಭೂವ ।
ಯತ್ಕಾಮಾಸ್ತೇ ಜುಹುಮಸ್ತನ್ನೋ ಅಸ್ತು ವಯಗ್ಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ
ರಯೀಣಾಮ್ ॥ ೧೧ ॥

ಯತ ಇಂದ್ರ ಭಯಾಮಹೇ ತತೋ ನೋ ಅಭಯಂ ಕೃಧಿ । ಮಘವಞ್ಛಗ್ಧಿ
ತವ ತನ್ನ ಊತಯೇ ವಿದ್ವಿಷೋ ವಿಮೃಧೋ ಜಹಿ ॥ ೧೨ ॥

ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ವಿಶಸ್ಪತಿರ್ವೃತ್ರಹಾ ವಿಮೃಧೋ ವಶೀ । ವೃಷೇಂದ್ರಃ ಪುರ
ಏತು ನಃ ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ಅಭಯಂಕರಃ ॥ ೧೩ ॥

ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಮ್ । ಉರ್ವಾರುಕ
ಮಿವ ಬಂಧನಾನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯ ಮಾಽಮೃತಾತ್ ॥ ೧೪ ॥

ಅಪ ಮೃತ್ಯುಮಪಕ್ಷುಧಮ್ । ಅಪೇತಶ್ಶಪಥಂ ಜಹಿ । ಅಧಾ ನೋ
ಅಗ್ನ ಆವಹ । ರಾಯಸ್ಪೋಷꣳ ಸಹಸ್ರಿಣಮ್ ॥ ೧೫ ॥

ಯೇ ತೇ ಸಹಸ್ರಮಯುತಂ ಪಾಶಾ ಮೃತ್ಯೋ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ಹಂತವೇ ।
ತಾನ್, ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಮಾಯಯಾ ಸರ್ವಾನವ ಯಜಾಮಹೇ ॥ ೧೬ ॥

ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃ । ಓಜೋಬಲಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಮ್ ॥ ಯಶೋಮಹತ್ ।
ಸತ್ಯಂ ತಪೋ ನಾಮ । ರೂಪಮಮೃತಮ್ । ಚಕ್ಷುಃ ಶ್ರೋತ್ರಮ್ ।
ಮನ ಆಯುಃ । ವಿಶ್ವಂ ಯಶೋ ಮಹಃ । ಸಮಂ ತಪೋ ಹರೋ
ಭಾಃ ॥ ೧೭ ॥

ಜಾತವೇದಾ ಯದಿ ವಾ ಪಾವಕೋಽಸಿ । ವೈಶ್ವಾನರೋ ಯದಿ ವಾ
ವೈದ್ಯುತೋಽಸಿ । ಶಂ ಪ್ರಜಾಭ್ಯೋ ಯಜಮಾನಾಯ ಲೋಕಮ್ ।
ಊರ್ಜಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ದದದಭ್ಯಾವವೃತ್ಸ್ವ ।

ಓಂ ಭೂಃ ಮೃತ್ಯುರ್ನಶ್ಯತ್ವಾಯುರ್ವರ್ಧತಾಮ್ । ಓಂ ಭುವಃ
ಅಪಮೃತ್ಯುರ್ನಶ್ಯತ್ವಾಯುರ್ವರ್ಧತಾಮ್ । ಓಂ ಸುವಃ ಘೋರ
ಮೃತ್ಯುರ್ನಶ್ಯತ್ವಾಯುರ್ವರ್ಧತಾಮ್ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸುವಃ । ಸಕಲ
(ಮಹಾ) ಕಂಟಕಮಪಮೃತ್ಯುರ್ನಶ್ಯತ್ವಾಯುರ್ವರ್ಧತಾಮ್ । ಶ್ರೀರ್ಮೇ
ಭಜತು । ಅಲಕ್ಷೀರ್ಮೇ ನಶ್ಯತು ॥

ಆಯುರಸಿ ವಿಶ್ವಾಯುರಸಿ । ಸರ್ವಾಯುರಸಿ ಸರ್ವಮಾಯುರಸಿ । ಸರ್ವಂ
ಮ ಆಯುರ್ಭೂಯಾತ್ । ಸರ್ವಮಾಯುರ್ಗೇಷಮ್ । ಭೂರ್ಭುವಃ
ಸುವಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಧರ್ಮೇಣಾನ್ನಾದಃ । ಮೃತ್ಯುರ್ಧರ್ಮೇಣಾನ್ನಪತಿಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಯೇ ಯೇ ಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರಬಾಧಂತೇ ದೇಹಸ್ಥಾಃ ಸತತಂ ಮಮ ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ಮಮ ನಶ್ಯಂತು ಅಭಯಾಯುಷ್ಯಮಂತ್ರತಃ ॥

ಬೃಹತ್ಸಾಮ ಕ್ಷತ್ರಭೃದ್‌ವೃದ್ಧ ವೃಷ್ಣಿಯಂ । ತ್ರಿಷ್ಟುಭೌಜಃ ಶುಭಿತಮುಗ್ರ ವೀರಮ್ । ಇಂದ್ರಸ್ತೋಮೇನ ಪಂಚದಶೇನ ಮಧ್ಯಮಿದಂ ವಾತೇನ ಸಗರೇಣ ರಕ್ಷ ॥

ಅಗ್ನಿರಾಯುಷ್ಮಾನ್ಸವನಸ್ಪತಿಭಿರಾಯುಷ್ಮಾಂತೇನ ತ್ವಾಯು ಷಾಽಽಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ । ಸೋಮ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಸ ಓಷಧೀಭಿರಾಯುಷ್ಮಾಂತೇನ ತ್ವಾಯುಷಾಽಽಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ । ಯಜ್ಞ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ಸ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿರಾಯುಷ್ಮಾಂತೇನ ತ್ವಾಯುಷಾಽಽಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ । ಬ್ರಹ್ಮಾಯುಷ್ಮತ್ತದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರಾಯುಷ್ಮತ್ತೇನ ತ್ವಾಯುಷಾಽಽಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ । ದೇವಾ ಆಯುಷ್ಮಂತಸ್ತೇಽಮೃತೇನಾಯುಷ್ಮಂತಸ್ತೇನ ತ್ವಾಯುಷಾಽಽಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋಮಿ ।

ಓಂ ಆಶಾಸ್ತೇಽಯಂ ಯಜಮಾನೋಽಸೌ । ಆಯುರಾಶಾಸ್ತೇ । ಸುಪ್ರಜಾಸ್ತ್ವಮಾಶಾಸ್ತೇ । ಸಜಾತವನಸ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತೇ । ಉತ್ತರಾಂ ದೇವಯಜ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತೇ । ಭೂಯೋ ಹವಿಷ್ಕರಣಮಾಶಾಸ್ತೇ । ದಿವ್ಯಂ ಧಾಮಾಽಽಶಾಸ್ತೇ । ವಿಶ್ವಂ ಪ್ರಿಯಮಾಶಾಸ್ತೇ । ಯದನೇನ ಹವಿಷಾಽಽಶಾಸ್ತೇ । ತದಶ್ಯಾತ್ತದೃಧ್ಯಾತ್ । ತದಸ್ಮೈ ದೇವಾ ರಾಸಂತಾಮ್ । ತದಗ್ನಿರ್ದೇವೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವನತೇ । ವಯಮಗ್ನೇರ್ಮಾನುಷಾಃ । ಇಷ್ಟಂ ಚ ವೀತಂ ಚ । ಉಭೇ ಚ ನೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂಹಸಸ್ಪಾತಾಮ್ । ಇಹ ಗತಿರ್ವಾಮಸ್ಯೇದಂ ಚ । ನಮೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ॥

॥ ಇತಿ ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಮ್ ॥